

градътъ София, а клонове-кореспонденти и агенти имало въ разни градове. Съдружието е търгувало главно съ кожи, които изнасяло отъ България за Дубровникъ и Анкона.

Въ завещанието на софийския търговецъ Никола Поповичъ отъ 1612 г. е споменатъ нѣкой си дубровчанинъ Марко, който му дължалъ около 1200 аспри. Самиятъ търговецъ продавалъ платове въ всички градове на България—Пловдивъ, Силистра, Търново, Разградъ и др.¹⁾.

Търговскитѣ връзки на града Никополъ съ софийския пазаръ се отново документиратъ отъ 1617 г. Въ едно нареждане на ректора и съветниците на републиката е разпоредено да се разпитатъ свидетели относно спора между търговцитѣ-дубровчани Даниелъ ди Стефано и Николо Джиовани. Първиятъ отъ тѣхъ е отивалъ често по търговия отъ София въ Никополъ, носейки голѣми суми съ себе си²⁾.

Следъ тѣзи сведения Никополъ не се споменава въ продължение на повече отъ 50 години въ търговскитѣ и нотариални книжа на републиката. Твърде ценни данни, обаче, намираме въ писмата на католишкитѣ свещеници отъ България до Римъ. Никополъ билъ центъръ на голѣма католишка пропаганда. Около града имало нѣколко села, населени съ католици, заради които въ Никополъ били подържани свещеници, назначавани отъ Римъ. Последнитѣ постоянно навестявали своитѣ епархии. Едно отъ първитѣ посещения на никополската епархия е описано въ доклада на Петъръ Мазареки, антиварски архиепископъ отъ 1626 г. Той намѣрилъ въ Никополъ, Русе, Разградъ, Шуменъ, Провадия, Баба-дагъ и Варна по нѣколко католици-търговци. Тѣ закупували биволски и волски кожи, които били предназначени за износъ. Съ тази търговия били ангажирани младежитѣ дубровчани³⁾. Презъ 1635 година Никополъ отново се споменава наравно съ София, като седалище на беглербей, а презъ 1640 г. — като центъръ на областта Мизия.

Подробни сведения за положението и търговията на Никополъ е оставилъ Петръ Богданъ въ прочутата своя релация отъ 1640 г. Той потвърждава цитираниѣ по-горе други източници. Петъръ Богданъ твърди, че Никополъ е градъ „разположенъ на публичния (обществения) пжтъ“. Следъ като описва крепостъта върху Дунава, той разказва за значителния гарнизонъ, за многото турци въ града и за голѣмото изобилие на риба, вино и соль. Самиятъ градъ билъ голѣмо пристанище и за Влашко, отъ гдето идвало соль, плодове, и специално и месо на добра цена. Това означавало, че имало добитѣкъ, твърде много кожи и вълна, които били най-главния експортенъ артикулъ за всички дубровчани отъ българскитѣ земи. Въ града живѣлъ единъ дубровчанинъ — Паоло Радичевичъ съ двама слуги. Евреи имало сжщо много—40 кжщи⁴⁾.

По-късно, презъ 1659 г., Филипъ Станиславовъ — българинъ, католишки епископъ въ Никополъ съобщава, въ едно писмо, че имало две

¹⁾ „... Item da Marco in Nicopoli per una axtnama . . .“ Test. т. 54 f. 224.

²⁾ „Item quando detto Daniele si parti di Soffia per Nicopoglie, che quantita di denari egli sa che detto Daniele portasero . . .“ Lett. e com. т. 43 f. 82.

³⁾ „Dunque di Nicopoli, Russi, Rasgrad, Sciuman, Provato, Babe, Varna non s'ha da fare alcun conto, perchè a Nicopoli non vi è nessun cattolico, se bene schismatici, assai inconvertibili; così a Russi et altri luoghi nominati, ove sarà qualche giovane dei mercanti Ragusei, che vа comprando cuoi di buffali di bovi . . .“ Fer m end ž., 31.

⁴⁾ п. т. 84, 85.